

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА ОДГОВОРНОСТ

ВОВЕДНИ ОДРЕДБИ

(1) Во овие услови употребените изрази го имаат следното значење:

„Осигурувач“ - САВА осигурување а.д. Скопје

„Договорувач на осигурување“ - лице кое ќе склучи договор со осигурувачот;

„Осигуреник“ - лице чиј имотен интерес е осигурен. Договорувачот на осигурување и осигуреникот се исто лице, освен при осигурување на туѓа сметка;

„Премија“ - износ кој осигуреникот му го плаќа на осигурувачот за склученото осигурување;

„Полиса“ - документ за склучен договор на осигурување;

„Надомест на штета“ - износ кој осигурувачот му го плаќа на оштетеното лице како надомест за претрпената

„Франшиза“ - учество на осигуреникот во секоја штета;

„Повреда на лица“ - телесни повреди, болест или смрт на трети лица настанати поради штетен настан за времетраење на договорот за осигурување;

„Оштетување на предмети“ - оштетување, уништување или расипување на предмети на трети лица настанати поради штетен настан за времетраење на договорот за осигурување. Како предмети се сметаат и животни, готови пари и хартии од вредност;

ОСИГУРЕНА ОПАСНОСТ

Член 1

(1) Осигурувањето ги покрива оштетните побарувања на нарачателот на услугите, кои се последици на стручна грешка на осигуреникот во вршењето на регистрираната дејност и за кои осигуреникот одговара врз законска основа.

НЕОСИГУРЕНИ ОПАСНОСТИ

Член 2

(1) Осигурувањето не ги покрива отштетните побарувања:

- 1) кои според спогодбата или според посебниот договор ги надминуваат обврските што произлегуваат од законските одредби за одговорност;
- 2) за штета која има за последица повреда на лица или оштетување на предмети;
- 3) поради некомерцијално советување од страна на осигуреникот или од страна на неговите вработени;
- 4) поради кршење на превземените договорни обврски;
- 5) ако осигуреникот или кај него вработените лица предизвикаат стручна грешка намерно или од крајно невнимание;
- 6) доколку до стручната грешка дошло во време кога осигуреникот или лицата што за него вршат работа немале соодветна регистрација, лиценца односно дозвола за вршење на дејноста;
- 7) што настанале поради измама, други кривични дејства, присилување, закана или заплашување;
- 8) поради загуба на пари или хартии од вредност или поради кусок при попис;
- 9) до кои доаѓа поради казна која е должен да ја плати нарачателот или осигуреникот;
- 10) кои немаат повратно значење (како на пр. изречена казна за сторено кривично дело);
- 11) кои настанале поради губење на податоци или документи (пишани, печатени или електронски сочувани), кои на осигуреникот му се доверени на чување;

12) за штета што ќе ја претрпи:

- а) осигуреникот и неговите роднини (до трето колено) и тогаш кога тие се вработени кај него;
  - б) лицата кои имаат во фирмата на осигуреникот сопственички удел од над 25% и/или имаат според законска основа или според актите на фирмата право односно можност да раководат со фирмата (мнозински сопственици), како и штетата што ќе ја претрпат нивните роднини (до трето колено) и тогаш кога тие се вработени кај осигуреникот;
- 13) поради неисполнување на обврските на нарачателот на услугата одредени во договорот;
  - 14) поради пречекорување на проценката за висината на трошоците или на каматните стапки;
  - 15) за штети кои се последица на неплаќање на извршените услуги;
  - 16) за штети поради изгубена добивка, кирија, прекинување на работа и слични оштетни побарувања за посредна штета;
  - 17) поради нарушување на угледот или доброто име;
  - 18) како последица на неликвидност или несолвентност на осигуреникот;
  - 19) за штети предизвикани од производите на осигуреникот;
  - 20) кои се однесуваат, произлегуваат, базираат или се припишуваат на било каква грешка на софтверска или хардверска опрема, на микропроцесори, компјутери, компјутерска или друга опрема, која делумно или во потполност ќе откаже, ќе се оштети или ќе предизвика штета (вклучувајќи и инфицирање на програмската опрема или податоците). Тоа се однесува и на софтверски и хардверски производи и опрема, обликување на компјутерски системи, нивна продажба, измени, сервисирање, одржување или советување од страна на осигуреникот или во негово име;
  - 21) поради загадување на животната средина;
  - 22) поради штета, загуба или трошок од секаков вид што е директна или индиректна последица од или во врска со дејство преземено за контрола, превенција, угушување или на било кој начин се поврзани со:
    - а) војна, инвазија, дејство на странски непријатели или воени операции (без оглед дали е војната објавена или не), граѓанска војна, побуна, револуција, востание, граѓански немири имајќи го во предвид учеството во или големината на востанието, воена или узурпаторска сила и/или
    - б) некое дејство на тероризамДејство на тероризам се дефинира како дејство, кое вклучува, но не е лимитирано на употреба на сила или насилство и/или од нивна закана од било кои лица, група на лица, без разлика дали дејствуваат сами или во име или врска со било која организација или влада, посветени на политички, религиозни, идеолошки или слични цели вклучувајќи ја намерата да се влијае на било која влада и/или да се заплаши јавноста или дел од јавноста.
  - 23) поради дејствување или присуство на природни и елементарни непогоди,
  - 24) поради атомска реакција, атомска радијација или радиоактивна, биолошка и хемиска контаминација.

СКЛУЧУВАЊЕ ДОГОВОР ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 3

- (1) Договор за осигурување се склучува врз основа на пополнет прашалник од страна на осигуреникот.
- (2) Осигурувачот може по приемот на пополнетиот прашалник да бара дополнувања или објаснувања. Договорот за осигурување е склучен кога договорните страни ќе ја потпишат полисата за осигурување.
- (3) Одредбите за склучување на договор за осигурување се користат и кога ќе се измени постоечкиот договор за осигурување, освен во случај на измена на условите или тарифите за осигурување.

СУМА НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 4

- (1) Доколку не е поинаку договорено обврската на осигурувачот за поединечен осигурен случај и годишно (годишен агрегат) е ограничена со висината на избраната сума на осигурување.

ОСИГУРЕН СЛУЧАЈ

Член 5

- (1) Како осигурен случај се смета оштетно побарување кое нарачателот на услугата или трето лице писмено го бара од осигуреникот и од осигурувачот, и двете за времетраење на осигурувањето односно најдоцна во рок од 30 дена по истекот на осигурувањето, за стручна грешка до која дошло за времетраење на осигурувањето, освен ако не е поинаку договорено.
- (2) За времетраење на осигурувањето според овие услови се смета и периодот на непрекинато осигурување за иста опасност кај осигурувачот со исти или различни сукцесивни договори.
- (3) Ако стручната грешка настанала поради неизвршување на постапки што требале да бидат извршени се смета дека е направена на последниот ден кога постапката морала да биде извршена.
- (4) За еден осигурен случај се смета:
  - 1) ако за еден штетен настан има повеќе оштетни побарувања;
  - 2) ако повеќе штетни настани се поврзани од иста причина;
  - 3) ако повеќе штетни настани се појавуваат поради иста причина меѓу кои има правна, техничка или економска врска. Во тој случај како време на настан на осигурениот случај се смета времето кога настанала првата стручна грешка.
- (5) За поднесување на писмено оштетно побарување доволно е писмено известување на нарачателот на услугата за тоа дека му е причинета штета поради стручна грешка на осигуреникот.

ТЕРИТОРИЈАЛНО ПОКРИТИЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 6

- (1) Доколку не е поинаку договорено осигурувањето ги покрива само оние осигурени случаи што настанале при вршење на регистрираната дејност на осигуреникот на територија на Р. С. Македонија.

ПОВЕЌЕКРАТНО И ДВОЈНО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 7

- (1) Договорувачот на осигурувањето односно осигуреникот е должен при склучувањето на осигурувањето и при пријава на осигурен случај да го извести осигурувачот за тоа дали истата опасност можеби е осигурена и кај некој друг осигурувач.
- (2) Во случај на повеќекратно и двојно осигурување се применува член 990 од Законот за Облигациони Односи.

ОКОЛНОСТИ ЗНАЧАЈНИ ЗА ОЦЕНА НА РИЗИКОТ

Член 8

- (1) Осигуреникот е должен при склучувањето на договорот на осигурувачот да му ги пријави сите околности што се важни за

оценување на опасноста и кои му биле познати или не можеле да му бидат непознати.

- (2) Осигуреникот е должен за секоја промена на околностите, во текот на траењето на договорот за осигурување, кои би можеле да бидат од значење за оценување на опасноста, без одложување да го извести осигурувачот.
- (3) По потреба осигуреникот е должен да му овозможи на осигурувачот преглед и ревизија на ризиците.

ПОЧЕТОК И КРАЈ НА ОСИГУРИТЕЛНОТО ПОКРИТИЕ

Член 9

- (1) Обврската на осигурувачот од договорот за осигурување започнува после 24 часот од денот кој е наведен во полисата како почеток на осигурувањето и ако премијата е платена до тој ден, односно после 24 часот од денот кога премијата е платена, ако не е поинаку договорено.
- (2) Обврската на осигурувачот завршува по истекот на 24 час од денот кој е наведен во полисата како ден на завршување на осигурувањето. Кога во полисата е наведен само почетокот на осигурувањето, истото продолжува од година во година (перманентно), додека некоја од договорните страни не го откаже договорот најмалку 3 месеци пред крајот на тековната осигурителна година.
- (3) Доколку осигурувањето е склучено на повеќе од 3 години, секоја договорна страна може по истекот на тоа време, со отказан рок од 6 месеци, да го откаже договорот, и тоа писмено да и го соопшти на другата страна.

НАПЛАТА НА ПРЕМИЈАТА И ПОСЛЕДИЦИ ОД НЕПЛАЌАЊЕ

Член 10

- (1) Првата или еднократната премија за осигурување осигуреникот мора да ја плати при приемот на полисата за осигурување.
- (2) При плаќање на премијата преку фактура или некој друг документ, каде обично се определува рокот на плаќање на првата премија, се смета дека премијата за осигурување е платена доколку плаќањето е извршено до рокот на доспевање на фактурата или некој друг документ.
- (3) Ако е договорено премијата да се плаќа на рати, и не се пресметани камати поради одложување на плаќањето, при настан на осигурен случај доспеваат за плаќање сите рати на премијата од тековната осигурителна година.
- (4) Доколку е договорено премијата да се плаќа на рати или наназад, може да се пресмета редовна камата од износот на премијата, за која е договорено одложување на плаќањето. Ако премијата на рати не е платена до денот на доспевање, може да се пресмета и затезна камата.
- (5) Доколку премијата е платена по пошта или банка, за време на плаќање се смета денот кога средствата приспеваат на трансакциската сметка на осигурителот.
- (6) Ако на осигуреникот му се признал попуст за времетраење на осигурувањето и тој тоа го прекинал пред истекот на договорениот рок, осигурувачот има право да ја наплати разликата до премијата што осигуреникот би требало да ја плати ако осигурувањето било склучено само за период до прекинувањето.
- (7) Ако договорувачот на осигурувањето, премијата што стасала по склучувањето на договорот не ја плати до стасаноста, ниту тоа го стори некое друго заинтересирано лице, договорот за осигурување престанува според самиот закон - по истекот на рокот од 30 дена од кога на договорувачот на осигурувањето му е вработено препорачано писмо од осигурувачот со известување за стасаноста на премијата, но со тоа што тој рок да не може да истече пред да поминат 30 дена од стасаноста на премијата.
- (8) Во случај кога договорот за осигурување престанува да важи заради неплатена премија осигуреникот мора да ја плати премијата до денот на важењето на договорот. Ако до денот на важењето на договорот за осигурување настанал осигурен случај, за кој

осигурувачот мора да плати отштета, осигуреникот мора да ја плати целата премија за тековната осигурителна година.

ДОЛЖНОСТИ НА ОСИГУРЕНИКОТ ПРИ НАСТАНУВАЊЕ НА ОСИГУРЕН СЛУЧАЈ

Член 11

- (1) Осигуреникот е должен да го извести осигурувачот дека се појавил осигурен случај во рок од 3 дена од денот кога тој за него дознал и да му ги достави сите оригинални документи што содржат оштетни побарувања.
- (2) Доколку документите се изгубат или исчезнат, осигуреникот е должен да пријави во најблиската полициска станица.
- (3) Ако против осигуреникот или против лицата за кои осигуреникот е одговорен, се покрене судска постапка поради сомневање за извршување на криминално дејство или ако се издаде одредба за кривично казнена постапка, осигуреникот е должен веднаш да го извести осигурувачот иако веќе го пријавил осигурениот случај како што е определено во став 1 на овој член.
- (4) Осигуреникот е должен да се однесува согласно со упатствата и советите на осигурувачот и да се потруди, во границите на своите можности да ја избегне, намали или разјасни штетата. Тој мора да го поддржува осигурувачот како при одбивање на штетата така и при одредување на висината и решавање на штетата. Тој е должен да дава детални и вистинити известувања во врска со штетата, да ги назначи сите околности поврзани со осигурениот случај и да му ги достави на осигурувачот сите запишани податоци кои можат да бидат значајни за проценката на осигурениот случај.
- (5) Осигуреникот треба да му го препушти водењето на судската постапка на осигурувачот и да издаде овластување за застапување на овластеното лице од страна на осигурувачот.
- (6) Осигурувачот може да одбие да го води спорот и да му го препушти водењето на спорот на осигуреникот, ако процени дека нема потреба за давање на правна заштита.
- (7) Во случај на став 6 од овој член, осигуреникот во согласност со осигурувачот, е должен да се придржува на упатствата и напорите на осигурувачот во врска со водење на судска постапка.
- (8) Осигуреникот нема право без претходна согласност од осигурувачот, целосно или делумно да го прифати оштетното побарување односно да постигне спогодба или да изврши исплата на штета.
- (9) Ако осигуреникот го спречи осигурувачот при решавањето на оштетните побарувања или ако тој не соработува со него при решавање на осигурениот случај односно на било кој начин ги крши одредбите од договорот за осигурување, тој е должен да ја надокнади штетата што ќе му настане на осигурувачот.

НАДОМЕСТ НА ШТЕТА

Член 12

- (1) Осигурувачот ја надоместува штетата заедно со трошоците за одбрана, што е утврдена според одредбите на овие услови, и е ограничена со висината на сумата на осигурување.
- (2) Доколку се утврди дека осигуреникот кога дошло до осигурениот случај имал повеќе деловни приходи, повеќе вработени лица или околностите што влијаат на пресметката на премијата биле поинакви, и поради тоа е платена недоволна премија, надоместот на штетата се исплатува во пропорција помеѓу платената премија и премијата која би морала да биде платена.
- (3) Учеството на осигуреникот во секоја штета (франшиза) изнесува 10% од надоместот на штета, а најмалку 250,00 ЕУР, во денарска противвредност освен ако не е поинаку договорено.
- (4) Доколку не е поинаку договорено, надоместокот на штетата за сите осигурени случаи во една осигурителна година е лимитиран со износот на договорената сума за осигурување (годишен агрегат).
- (5) Доколку осигуреникот има склучено колективно осигурување на професионална одговорност преку комора односно интересни здруженија и дополнително индивидуално осигурување на професионална одговорност, при настан на осигурен случај се

Сава осигурување а.д. Скопје

Ул. Загребска 28а
www.sava.com.mk

исплатува надомест на штета врз основа на колективното осигурување. Од индивидуалното осигурување надоместот на штетата се исплатува само тогаш кога сумата на осигурување според колективното осигурување не е доволна, и тоа само до висина на непокриениот дел од штетата, но најмногу до висината на сумата на осигурување од индивидуалното осигурување.

Ако осигуреникот врши услуга за нарачателот заедно со други извршители (соизвршители), надоместот на штетата се исплатува во висина на процентот со кој што осигуреникот учествува во извршувањето на нарачаните услуги

НАДОМЕСТ НА ТРОШОЦИ

Член 13

- (1) Покрај исплатата на надоместот на штетата, во сумата на осигурување се вклучени и трошоците за судска постапка за докажување на одговорноста на осигуреникот.
- (2) Осигурувачот ги надоместува и трошоците на судската постапка и штетата што ќе настане поради трошоците за застапување на оштетениот, доколку сам го водел спорот или му дал согласност на осигуреникот за водење на спорот, па и тогаш кога оштетното побарување за надомест на штета не било основано, но заедно со надоместокот на штетата до висината на сумата за осигурување. Ако судската постапка е водена без знаење и согласност на осигурувачот, со осигурувањето не се покриени трошоците на спорот.
- (3) Трошоците за одбрана на осигуреникот во кривична постапка осигурувачот ги надоместува само во случај кога се сложил со изборот на бранителот и се обврзал да ги надокнади тие трошоци, но заедно со надоместокот на штетата до висината на сумата за осигурување
- (4) Кога ќе ја изврши својата обврска со исплатата на сумата за осигурување осигурувачот се ослободува од понатамошни давања на име надомест и трошоци за еден осигурен случај и годишно доколку во договорот за осигурување не е поинаку договорено

ДОЛЖНОСТИ НА ОСИГУРУВАЧОТ ПРИ НАСТАНУВАЊЕ НА ОСИГУРЕН СЛУЧАЈ

Член 14

- (1) Осигурувачот е должен, при склучувањето на осигурувањето, на осигуреникот да му ги предаде важечките услови за осигурување, кои се составен дел од договорот за осигурување.
- (2) Осигурувачот е должен детално да ги испита оштетните побарувања, како според основ на штета, така и по висина на оштетното побарување, да ги прифати оправданите побарувања како и да се погрижи за одбраната на осигуреникот од неоправдани или претерани оштетни побарувања.
- (3) До висината на сумата на осигурување осигурувачот ги покрива и судските трошоци на осигуреникот само во случај кога судската постапка од самиот почеток ја води осигурувачот или лице назначено од страна на осигурувачот.
- (4) Осигурувачот е должен да го исплати надоместот на штетата во рок од 14 дена од денот кога ќе ги добие сите документи што се неопходни да се определи основот и висината на оштетното побарување.

ВРАЌАЊЕ НА ПРЕМИЈА

Член 15

- (1) Осигурувачот ќе го врати делот од наплатената премија за неискористениот период од осигурувањето, ако осигурениот ризик престане да постои по склучувањето на договорот за осигурување.
- (2) Доколку осигурениот ризик престане да постои пред склучување на договорот за осигурување, осигурувачот ќе го врати износот на наплатената премија намален за манипулативните трошоци.
- (3) Осигурувачот ќе изврши повраток на премијата на барање на осигуреникот само врз основа на приложен доказ за исполнување на условите за повраток на премијата.

(4) Во другите случаи на прекин на осигурувањето пред крајот на истекот, на осигурувачот му припаѓа премијата до денот на прекилот, освен ако во полисата не е договорено поинаку.

(5) Независно од одредбите на став 1, 2 и 3 од овој член осигурувачот не му ја враќа наплатената премија на осигуреникот поради прекин на осигурувањето ако во периодот до прекилот се појавил осигурен случај.

ПРОМЕНА НА АДРЕСАТА

Член 16

(1) Осигуреникот мора да го извести осигурувачот за промената на адресата на своето живеење односно седиштето на фирмата или за промената на своето име односно името на фирмата во рок од 15 дена од денот на промената.

(2) Доколку осигуреникот ја променил адресата на живеење односно седиштето на фирмата или своето име односно името на фирмата, а за тоа не го известил осигурувачот, доволно е осигурувачот известувањето кое мора да му го соопшти на осигуреникот, да го испрати на неговото постојано живеалиште или седиште или да го адресира на последното познато име, односно фирма.

(3) Во случај кога обидот да се достави препорачана пратка до осигуреникот не успее (поради преселување или одбивање да се прими) осигурувачот вратената пратка ќе ја смета како доставена и ќе ја депонира во своето седиште. Осигуреникот се согласува дека вратените недоставени пратки се сметаат како примени на денот од првиот обид за доставување и дека е запознат со содржината на пратката

ПРЕТСТАВКИ ОД ОСИГУРЕНИЦИ

Член 17

(1) Осигуреникот, корисникот на осигурување или трето оштетено лице има право да поднесе претставка до Друштвото за осигурување доколку смета дека Друштвото не се придржува кон одредбите од договорот за осигурување, согласно Законот за супервизија на осигурување.

(2) Друштвото за осигурување е должно да се произнесе по претставката на осигуреникот/корисникот на осигурувањето/трето оштетено лице во рок од 30 дена од денот на поднесување на претставката.

(3) Доколку не е задоволен од одговорот на Друштвото за осигурување или ако Друштвото за осигурување не одлучи и писмено не го извести во рокот од 30 дена од денот на поднесувањето на претставката, осигуреникот/корисникот на осигурување/третото оштетено лице има право да поднесе претставка/жалба до Агенцијата за супервизија на осигурување, согласно Законот за супервизија на осигурување и подзаконските акти донесени врз основа на овој закон.

ПОСТАПКА НА ВЕШТАЧЕЊЕ

Член 18

(3) Ако договорувачот на осигурувањето не го откаже договорот за осигурување во рокот од став 2 од овој член, договорот за осигурување во почетокот на наредниот период на осигурувањето се менува во сообразност со извршените измени во Условите за осигурување, односно Тарифата на премии.

(1) Секоја од договорните страни може да бара одредени спорни факти да ги утврдат вештаци. Барањето се доставува во писмена форма до другата договорна страна. Ако другата договорна страна се сложува со тоа, се пристапува кон постапка на вештачење.

(2) Секоја договорна страна писмено именува свој вештак. Избраните вештаци пред почетокот на работата избираат трет вештак, како претседател кој не може да биде од редовите на лицата кои се во работен однос со осигурувачот и осигуреникот.

(3) Вештаците му предаваат на осигурувачот и осигуреникот по еден примерок од својот писмен наод во определен рок. Ако наодите на вештаците меѓусебно отстапуваат, осигурувачот, нивните писмени наоди веднаш ќе му ги предаде на третиот вештак, кој своето стручно мислење го дава само во границите на констатациите од двата вештаци.

(4) Констатациите на вештаците се задолжителни за двете страни.

(5) Секоја договорна страна ги сноси трошоците за вештакот што го бира и половина од трошоците за третиот вештак.

НАДЛЕЖНОСТ ВО СЛУЧАЈ НА СПОР

Член 19

(1) Во случај на спор помеѓу договорувачот на осигурувањето - осигуреникот и осигурувачот, надлежен е стварно надлежниот суд според местото на седиштето на осигурувачот.

НАЧИН НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

Член 20

(1) Сите известувања и пријави што договорувачот на осигурувањето е должен да ги направи во смисла на одредбите од овие и други услови на осигурување, задолжително треба писмено да се потврдат ако се направени усно, преку телефон, телеграма или на било кој друг начин.

Како ден на приемот на известувањето, односно пријавата ќе се смета денот кога е примено известувањето, односно пријавата. Ако известувањето односно пријавата се испраќа препорачано, како ден на приемот ќе се смета денот на предавањето во пошта

(2) Спогодбите што се однесуваат на содржината на договорот важат само ако писмено се склучени.

ИЗМЕНИ НА УСЛОВИТЕ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ И ТАРИФАТА НА ПРЕМИИ

Член 21

(1) Ако осигурувачот ги измени Условите за осигурување или Тарифата на премии, должен е за тоа писмено, или на друг погоден начин, да го извести договорувачот на осигурувањето најдоцна шеесет дена пред истекот на тековната година на осигурувањето.

(2) Договорувачот на осигурувањето има право да го откаже договорот за осигурување во рок од шеесет дена од денот на приемот на известувањето. Во тој случај, договорот за осигурување престанува да важи со истекот на тековната година на осигурувањето.

ПРОМЕНА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Член 22

(1) Осигуреникот е должен да го извести осигурувачот за: промена на адресата на живеење, односно седиштето, промена на своето име или презиме, односно називот на фирмата, промена на трансакциска сметка, промена на телефонски број за контакт, во рок од 15 дена од денот на настанување на промената.

(2) Доколку осигуреникот ги променил личните податоци наведени во точка 1 од оваа одредба, а за тоа не го известил осигурувачот, осигурувачот известувањето кое мора да му го соопшти на осигуреникот ќе го испрати на адресата на неговото последно живеалиште или седиште или ќе го адресира на последното познато име и презиме, односно назив на фирма.

(3) Во случај кога обидот да се достави препорачаната пратка до осигуреникот нема да биде успешен (поради преселување или одбивање да се прими), осигурувачот вратената пратка ќе ја смета како уредно доставена и ќе ја депонира во своето седиште. Осигуреникот се согласува дека вратените недоставени пратки се сметаат за примени од денот на првиот обид за доставување и дека е запознат со содржината на пратката.

ЦЕЛИ НА ОБРАБОТКА НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ

Член 23

Осигурувачот за целите за склучување на договор за осигурување, како и исполнување на обврските кои што произлегуваат од договорот за осигурување обработува лични податоци на договорувачот на осигурувањето односно осигуреникот. Дополнително Осигурувачот обработува и лични податоци на договорувачот на осигурувањето односно осигуреникот и за маркетинг услуги, за асистентски услуги и други помошни услуги кои се нудат на корисниците.

За целите наведени во претходниот став, се обработуваат само неопходните лични податоци на договарачот на осигурување, односно осигуреникот. Категориите на личните податоци кои се обработуваат зависат од класата на осигурување, но најчесто тоа се идентификациони податоци, контакт податоци, здравствени податоци, податоци за возило, податоци за имот и слично.

ЗАКОНСКИ ОСНОВИ ЗА ОБРАБОТКА НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ

Член 24

Обработката на личните податоци за склучување и извршување на договорот за осигурување е неопходен услов за склучување на договорот, а со закон е пропишана должноста на договарачот на осигурувањето да го извести Осигурувачот за сите околности што се значајни за проценка на ризик, а кои не би можело да му бидат непознати. Доколку договорувачот на осигурувањето прикрие некои од информациите коишто му се потребни на Осигурувачот за склучување или извршување на договорот за осигурување или за да ги исполни своите законски обврски, Осигурувачот нема да може да ги исполни своите договорни или законски обврски, ниту да го склучи договорот со договарачот на осигурувањето.

Осигурувачот обработува лични податоци и заради исполнување на своите законски обврски во согласност со релевантните прописи со кои се уредува работењето на Осигурувачот.

Законски основ за обработка на лични податоци претставува и легитимниот интерес на Осигурувачот, освен ако интересите или основните слободи и права на субјектот на личните податоци не преовладуваат над легитимните интереси на Осигурувачот.

Легитимните интереси врз основа на кои Осигурувачот врши обработка на лични податоци, вообичаено се од комерцијална природа, како на пример правото на постојан развој на квалитетот на услуги и подобрување на деловните процеси, одржување на

безбедноста на информацискиот систем, снимање на гласовни разговори, на начин што не може да наштети на интересите, слободите и правата на корисниците на услугите.

Во одредени случаи, Осигурувачот обработува лични податоци само доколку има согласност од лицето кому се однесуваат личните податоци т.н. субјект на лични податоците. Обработката на лични податоци врз основа на согласност се користи, на пример за целите на истражување на задоволството, маркетинг на производи.

НАЧИН НА ОБРАБОТКА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Член 25

Осигурувачот личните податоци на осигуреникот/договарач на осигурување ги обработува и ги споделува со трети страни, како неговите акционери, членови на органите за управување и своите вработени, членови на групацијата Сава, Osiguritelna Grupacija Sava d.d. Cankarjeva ulica 3, SI-2000 Maribor, на реосигурителните компании, доктори цензори, брокери и агенти, со цел да ја исполни обврската од договорот за осигурување, како и со други органи и лица кои, согласно природата на работата вршат увид, односно обработка на личните податоци во согласност со Законот.

Со секоја од страните со кои што Осигурувачот разменува лични податоци на своите корисници се склучени соодветни договори со кои се гарантира безбедноста на личните податоци.

Член 26

Личните податоци кои се обработуваат заради исполнување на договорот за осигурување или за преземање активности пред склучување на договорот на барање на субјектот на личните податоци, или за други цели врз основа на согласност, Осигурувачот може да ги чува и во електронска и во хартиена форма. Сите податоци за договарачот на осигурувањето и осигуреникот, Осигурувачот ги обработува како деловна тајна, со примена на соодветни технички и организационски мерки со цел обработката на личните податоци да биде законита.

РОКОВИ ЗА ЧУВАЊЕ НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Член 27

Осигурувачот ги чува личните податоци се до исполнување на целта за којашто се собрани и до исполнување на сите договорни права и обврски, односно до истекот на законски пропишаните рокови. Рокот во кој ќе се чуваат личните податоци зависи од законската обврска за чување на податоците, видот на склучениот договор за осигурување, времетраењето на договорот, обработка на барања за штета, како и роковите за застареност на побарувањата.

ПРЕНОС НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Член 28

Личните податоци вообичаено се обработуваат во Р. С. Македонија. Личните податоци ќе бидат достапни и на примателите во трети земји или меѓународни организации тогаш кога тоа е потребно за склучување и извршување на договорите за осигурување (на пр. за реосигурување, при барања за штета случена во друга држава, и слично) само доколку од страна на Европската Унија или Агенцијата за заштита на личните податоци е утврдено дека во конкретната држава постои соодветно ниво на заштита на личните податоци.

Доколку во третата држава или меѓународна организација не постои соодветно ниво на заштита на лични податоци, Осигурувачот ќе може да го изврши преносот само доколку обезбеди соодветни мерки за заштита на овие податоци во

согласност со законот.

ПРАВА НА СУБЈЕКТИТЕ НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Член 29

Во согласност со Законот за заштитата на личните податоци, субјектот на податоците ги има следниве права:

- право на пристап до личните податоци;
- право на исправка на неточни или нецелосни лични податоци;
- право на бришење;
- право на ограничување на обработката;
- право на преносливост на податоците;
- право на приговор, опишано во член 30 од овие услови
- право на повлекување на согласноста за обработка на лични податоци, кога обработката е заснована на согласност.

Овие права субјектот на личните податоци може бесплатно да ги оствари контактирајќи го Офицер за заштита на личните податоци на следниот емаил: ozlp@sava.mk, преку пошта на адресата на САВА Осигурување АД Скопје ул. Загребска бр. 28А Скопје, или лично во просториите на САВА Осигурување.

Осигурувачот го правото да бара дополнителни информации од барателот за да го потврди неговиот идентитет, со цел да ги заштити правата и приватноста на барателот.

Член 30

Доколку субјектот на податоците дал согласност за обработка на лични податоци, тој може да ја повлече согласноста во секое време, целосно или делумно, во согласност со Законот за заштита на личните податоци, со тоа што повлекувањето на согласноста не влијае на законитоста на обработката на личните податоци пред повлекување на согласноста.

Осигурувачот личните податоци кои ги обработува врз основа на согласност, ќе престане да ги обработува во најбрз можен рок по добивањето на известувањето за повлекување на согласноста.

Член 31

Корисникот на услугата за осигурување има право да поднесе приговор на обработката која што се заснова на легитимен интерес на Осигурувачот, вклучувајќи и профилирање. Доколку корисникот на услугата се уште смета дека личните податоци не се обработуваат согласно законот, може да се поднесе барање до Агенцијата за заштита на личните податоци.

Член 32

Со потпишување на полисата за осигурување договорувачот на осигурување потврдува дека пред собирањето на личните податоци од страна на овластеното лице на Осигурувачот, е запознаен со целите и законските основи на обработка на личните податоци, начинот на обработка на личните податоци, како и обврската Осигурувачот да ги обработува личните податоци во согласност со Законот за заштита на личните податоци.

НАДЛЕЖЕН ОРГАН

Член 33

Надлежен орган за супервизија врз работењето на друштвото за осигурување е Агенцијата за супервизија на осигурување, до која Осигуреникот/корисникот на осигурувањето/третото штетено лице може да достави претставка/жалба во однос на друштвото за осигурување согласно Законот за супервизија на осигурување.

ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 34

Овие Општи услови влегуваат во сила и ќе се применуваат со денот на донесувањето. Со започнување со примена на овие услови престануваат да важат Општите услови за осигурување на професионална одговорност број 02-1200/22 од 31.03.2014 година

САВА осигурување, а.д. Скопје
Одбор на директори
Претседател
Рок Мољк